

(เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ คอลัมน์ “อุทาหรณ์จากคดีปกครอง”)

ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคารโดยไม่ติดตั้งผ้าใบ : เสียหาย...ชดใช้ด้วยครับ !

โดย นายปกครอง

ปัญหาเสียงดัง ฝุ่นละออง หรือเศษวัสดุหล่นใส่หลังคาบ้าน... อันเกิดจากการก่อสร้างอาคารที่ดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งอาจทำให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนี้ ถือเป็น **“เหตุรำคาญ”** ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕ (๔) ซึ่งมาตรา ๒๘ ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญ และป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก หากผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ก็มีการกำหนดโทษไว้ในมาตรา ๗๔ ว่าต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คดีปกครองวันนี้...มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารว่า มีลักษณะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ ? และผลจะเป็นอย่างไร ?

มูลเหตุของคดีนี้เกิดจาก... ผู้ถูกฟ้องคดี (กรุงเทพมหานคร) อนุญาตให้บริษัท พี ก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ในระหว่างการก่อสร้างได้สร้างความเดือดร้อนกับประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงรวมถึงผู้ฟ้องคดี เนื่องจากมีวัสดุตกหล่นลงบนที่พักอาศัย เกิดฝุ่นละออง รวมทั้งมีเสียงดังรบกวนทั้งกลางวันและกลางคืน นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงภัยจากครนที่หมุนผ่านบ้านพักอาศัยอีกด้วย จึงมีการร้องเรียนเหตุรำคาญดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี

ต่อมา...เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบแล้วพบเหตุเดือดร้อนรำคาญตามที่ร้องเรียนคือมีเสียงดังเกินมาตรฐานตามกฎหมาย มีฝุ่นละอองจำนวนมากเนื่องจากไม่มีผ้าใบรอบอาคารเพื่อป้องกันฝุ่นละออง นอกจากนี้ การก่อสร้างดังกล่าวยังไม่ปฏิบัติตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เรื่องมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ซึ่งผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้แจ้งให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาและได้ติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไข แต่บริษัท พี ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จึงได้ให้ฝ่ายเทคนิคเปรียบเทียบปรับ ๒ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถใช้ชีวิตอย่างปกติสุขตลอดระยะเวลาที่มีการก่อสร้าง โดยมีภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างซักเสื้อผ้า ทั้งต้องสูดดมอากาศที่มีฝุ่นละอองเป็นเวลานานหลายเดือน ซึ่งย่อมไม่เป็นผลดีต่อระบบทางเดินหายใจ จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าจ้างซักเสื้อผ้า พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จัดแพทย์ พยาบาลมาตรวจ หากพบว่าป่วยเป็นโรคระบบทางเดินหายใจ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าเดินทางไปรักษาด้วย

คดีมีประเด็นปัญหาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการระงับเหตุรำคาญอันเกิดจากการก่อสร้างอาคารหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญของฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างในระยะเวลาที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ที่เริ่มก่อสร้างจนมีผู้ร้องเรียนเพื่อบังคับผู้ก่อเหตุให้เป็นไปตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ในการก่อสร้างอาคารและสาธารณูปโภค พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีเพียงให้ฝ่ายเทคนิคเปรียบเทียบปรับผู้ก่อเหตุ เป็นเงินรวม ๒,๔๐๐ บาท โดยไม่มีการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เข้มข้นเป็นบทหนักในการกำหนดโทษกับผู้ก่อเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ ประกอบมาตรา ๖๕

แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าว อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างซักเสื้อผ้าคนละ ๘๐๐ บาทต่อเดือน เป็นจำนวน ๗ เดือน รวมเป็นเงินคนละ ๕,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๓-๘๓๘/๒๕๖๒)

คดีนี้...เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดีแก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า แม้จะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้นกับประชาชนแล้ว แต่เมื่อเหตุเดือดร้อนนั้น ๆ ยังคงมีอยู่และยังไม่หมดสิ้นไป จึงยังมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนดไว้ในระดับที่เข้มข้มขึ้น เมื่อไม่ได้มีการใช้มาตรการทางกฎหมายที่หนักขึ้นเพื่อลดโทษผู้ก่อเหตุรำคาญที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงถือว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าวครับ !

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admindcourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)
